

Hubal

Major Henryk Dobrzański "Hubal"

Urodził się 22 czerwca 1897 roku w Jasle. Posiadał ogromne zamiłowanie do koni i konnej jazdy. Brał udział w I Wojnie Światowej. Po wojnie uczestniczył w konnych zawodach zdobywając powszechne uznanie. Wybuch II wojny światowej zastał Dobrzańskiego w Wołhowysku, gdzie był dowódcą szwadronów zapasowych.

W ostatnich dniach września 1939 roku, kiedy klęska militarna Polski była pewna, major nie myślał kapitulować. Przejął dowództwo nad 110 oddziałem ułanów po Jerzym Dąbrowskim. Od tej chwili nic nie mogło go powstrzymać przed kontynuowaniem walki. Tutaj zaczyna się historia oddziału mjr „Hubala”. Oddział „Hubalczyków” był dla jednych z jego żołnierzy dalszym ciągiem wojennej drogi rozpoczętej we wrześniu, dla innych pierwszym zetknięciem z wojskiem, a dla jeszcze innych przypomnieniem dawnej służby wojskowej. Spotkali się tu ludzie różni wiekiem, stopniem, charakterem, pochodzeniem społecznym. Łączył ich jeden wspólny cel walki z hitlerowskim okupantem. Przejechawszy kawał Polski od granicy litewskiej po Góry Świętokrzyskie byli świadkami skutków napaści niemieckiej i przygnębiającej klęski, ale również ogromnej woli walki polskiego narodu oraz tego, że klęska nie spowodowała upadku ducha narodowego. Organizując oddział mjr Henryk Dobrzański "Hubal" pragnął, aby Polacy porażeni klęską wrześniową otrząsnęli się i stawili czoło okupantowi.

W historii oddziału mjr „Hubala” wyodrębniają się dość wyraźnie dwa okresy. Pierwszy to okres przetrwania drugi przygotowania do wystąpienia na wiosnę 1940 r. W tym czasie z licznej grupy ludzi nie podzielonej na pododdziały, przekształcili się w regularną grupę wojskową o nazwie Oddział Wydzielony Wojska Polskiego mjr Hubala. Do dziś ciągle żywa jest dyskusja czy oddział ten był formą regularnego wojska czy raczej pierwszym ruchem partyzanckim. Besprzecznym jest natomiast, że działalność oddziału dotyczyła całej kielecczyny. Spotykała się na każdym kroku z przejawami ogromnej ofiarności społeczeństwa, dużą pomocą i wsparciem. Sam mjr „Hubal” był bardzo cenionym dowódcą choć uparty i wymagający względem żołnierzy. Wymagał dyscypliny, schludności i porządku w oddziale. Był również bardzo wymagający względem siebie. Pomimo tworzonych zasadzek i prowadzonych akcji szpiegowskich ze strony niemieckiego okupanta, trwała dalsza droga oddziału wzdłuż Pilicy do lasów spalskich. Tutaj w końcu kwietnia Niemcy ściągnęli duże siły i zacieśnili pierścień okrążenia. W nocy z 29 na 30 kwietnia w gęstym zagajniku koło Anielina mjr „Hubal” wraz z kilkunastoma żołnierzami stanął na postój. Świtało już gdy Niemcy przeszukując las natknęli się na oddział. Rozgorzała chaotyczna strzelanina, w której zginął mjr Henryk Dobrzański "Hubal". Wraz z nim poległ jego luzak kpr. Antoni Kossowski („Ryś”) oraz koń majora „Demon”. Ciało Henryka Dobrzańskiego Niemcy żołnierze, położyli na furmance i wywieźli do Poświętnego. Tam czekał kryty samochód ciężarowy, którym przewieziono zwłoki „Hubala” do Tomaszowa. Miejsce pochówku do dziś nie jest znane. Z zagajnika, w którym 30 kwietnia 1940 roku poległ major „Hubal” wyrósł wysoki las. W tym miejscu powstał po latach piękny, kamienny Szaniec, przy którym co roku w rocznicę śmierci Majora odbywają się uroczystości patriotyczne (w ramach obchodów Dnia Pamięci o Majorze Hubalu) z polową mszą świętą z apelem poległych. Miejsce to znajduje się pod opieką Lasów Państwowych i jest celem wielu podróżnych, turystów, a także rajdów pieszych, rowerowych i motocyklowych. W 2018 roku Szaniec Mjr Hubala w Anielinie odwiedził również Prezes Rady Ministrów RP Mateusz Morawiecki.

Warto podkreślić, iż na teren gminy Poświętne od 2016 roku zagościł start jednego z etapów

Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego Szlakiem Walk Majora Hubala, natomiast pamięć o samym Majorze jest ciągle żywa i na nowo wzrasta. Dowodem tego jest również organizowana corocznie w grudniu na terenie dawnej Leśniczówki Bielawy (nieдалeko miejscowości Poręby) tzw. Hubalowa Wigilia.

Dla tych, którzy pragną zgłębić wiedzę o mjr Henryku Dobrzańskim "Hubalu" oraz dziejach Hubalczyków polecamy stronę majorhubal.pl